

Nicky LANGLEY Schrijft over volks- devotie in Vlaanderen

Een boerendochter uit Stabroek die elke vrijdagnamiddag stierf. Pater Pio die verscheen op foto's van de grot in Oostmalle. Actrice Nicky LANGLEY schreef met veel eerbied een boek over mystieke plaatsen en figuren in Vlaanderen en haalde bevreemdende verhalen van onder het stof. Volksreligiositeit leeft, zoveel is duidelijk. Al lijkt het soms ongelooftwaardig, het boek ademt een zeldzame authenticiteit.

'Creatief zijn maakt deel uit van het goddelijke'

Erik DE SMET

Televisiekijkend Vlaanderen kent Nicky LANGLEY vooral als Oma Fonkel, de grootmoeder van Mega Mindy, die een wel zeer bijzonder snoepwinkeltje uitbaat. Ze was ook te zien in tal van musicals en tv-series. De actrice schrijft ook. Haar eersteling, *Malou*, vertelt het verhaal van de Vlaamse zuster die model stond voor zuster Luc uit de Hollywoodklassieker *The Nun's Story*. Nu beet ze zich dus vast in een aantal mystieke figuren en plaatsen.

–Als u zou moeten kiezen: schrijven of acteren? Acteren! Alles in mijn leven moet daarvoor wijken, zelfs relaties. Acteren is mijn passie. Toen ik vijf was, gingen we kijken naar de musical *Oliver Twist*. Toen wist ik dat ik actrice wilde worden. Ik ben half Amerikaanse, geboren in New York. Op mijn negende verhuisden we naar Antwerpen. Ik sprak slechts een mondje Vlaams en moest dus eerst degelijk Nederlands leren om ooit actrice te kunnen worden.

Ik speel alles graag. Een tijd geleden kreeg ik het aanbod om te acteren in de musical *Oliver!*, maar dat bleek niet te combineren met de opnamen van *Mega Mindy*. Het was een klein rolletje, maar toch was ik diep teleurgesteld. Creatief zijn is deel van het goddelijke. Ik ervaar dat intens als ik ziek op de planken sta. Het doek gaat open en je voelt je als herboren. Grote kunstenaars als Michelangelo, Rubens, van Dyck – dat waren goddelijke mensen.

–U speelt vooral comedyrollen, zoals Oma Fonkel in 'Mega Mindy'. Deelt dergelijk werk ook in die goddelijke dynamiek?

Ik sta er steeds van te kijken dat mensen met mij op de foto willen, ook al ben ik niet geschminkt als het personage van Oma Fonkel. Je doet het niet voor de roem, maar voor het geven. Na een aantal weken optreden, slaat de vermoeidheid toe, maar zodra de eerste noten weerklinken, sta je er weer. De mensen een prachtige avond bezorgen, dat is steeds opnieuw het doel. Zo denk ik graag terug aan magische momenten tijdens de musical *Daens*. De beste voorstelling was toen er iets grondig fout ging met een decorstuk. Alle acteurs gingen toen op het toneel samen staan om te zingen. Je voelde de diepe samenhang.

–Zou u alle soorten rollen kunnen spelen?

Ik ben dankbaar dat ik zoveel comedy mag doen, zeker als er een goede samenwerking

Nicky Langley is bij het grote publiek het best gekend als Oma Fonkel uit *Mega Mindy*. © Kristof Ghyselinck

is met de regisseur. Ik laat mensen graag lachen. Die stiel leerde ik lang geleden van mensen als Anton Peters en Jef Cassiers. In het theater heb je een groot gevoel van saamhorigheid. Televisiewerk is anders. Je ziet de acteurs zelden samen. Voor *Mega Mindy* speel ik soms scènes met alleen Free Souffriau of Fred Van Kuyk, opa Fonkel. De mensen met wie je direct samenwerkt, zijn dan je klankbord.

„Volkse religiositeit maakt deel uit van ons Vlaamse erfgoed. Het mystieke zit ingebakken in onze cultuur”

–Ons viel de onbevangenheid op waarmee u in het boek 'Elfde Gebod' het fenomeen volksreligiositeit benadert.

Die volkse religiositeit maakt deel uit van ons rijke Vlaamse erfgoed. Het mystieke zit ingebakken in onze cultuur. Het trof me hoeveel mensen er naar die heilige

plaatsen komen. Ga maar eens kijken naar Damiaans graf of dat van Herman Wijns. Het is dus niet iets van de middeleeuwen, maar iets van vandaag. Ik heb een passie voor Vlaanderen, wellicht omdat ik zelf half Amerikaanse ben. We beseffen amper op welke rijkdom we hier kunnen bogen. In Kortrijk was ik bij paters op bezoek voor broeder Isidoor, toen daar een telefoontje kwam uit Australië over de broeder.

–Het publiek kent u vooral als vertolkster van vrolijke rollen, maar in uw boek gaat het over mensen die lijden en worstelen.

Mij boeit wat deze mystieke figuren en plaatsen voor mensen vandaag betekenen, niet zozeer hoe we dit fenomeen wetenschappelijk moeten begrijpen. Soms kwamen mensen spontaan met een aangrijpend verhaal. Veel is onbekend. Naar gegevens over de Antwerpse gestigmatiseerde Clara Jung moest ik maanden zoeken. Die speurtocht begon nadat mensen me na de musical *Daens* spontaan over haar hadden aangesproken. Ik geloof in signalen. Het echte werk voor het boek kwam op gang nadat Marcel Vanthilt me interview-

de over mijn eerste boek en vroeg waarover het volgende zou gaan. Voor ik er erg in had, flapte ik eruit: over mystieke plaatsen.

–Maakte het bezoek aan die mystieke plaatsen ook bij u persoonlijk iets los?

Mijn gevoel zegt dat er daar 'iets meer' is. In die kapellen of aan het graf van zo'n mystieke figuur kun je je bezwaard gemoed dumpen. Je kunt er als het ware een onvervuld verlangen de ether inzenden en het gevoel krijgen dat het inderdaad 'boven' wordt opgevangen. Het sterkst raakte me het verhaal van de als kind gestorven Herman Wijns. Zijn graf is een bedevaartsoord geworden. Onmiddellijk na Hermans dood werden er al dankplaatjes op het graf geplaatst. Vandaag zijn het er meer dan tweeduizend. Later sprak ik zijn hoogbejaarde nicht en wat bleek? Het 'heilig' Hermanneke was eigenlijk een heel plezant jongetje. Ja, ik had hem graag gekend.

Nicky Langley, *Elfde Gebod. Mystieke plaatsen en figuren in Vlaanderen (met foto's van Peter Nackaerts)*, Davidsfonds, Leuven, 252 blz., 24,95 euro, ISBN 978 90 5826 735 1.